

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра світового господарства і міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор з науково-педагогічної роботи

Майя НІКОЛАЄВА

“ 21 ” 08 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНІ ТЕОРІЇ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 29 Міжнародні відносини

Спеціальність: 292 Міжнародні економічні відносини

Освітньо-професійна програма: Міжнародні економічні відносини_

ОНУ

2023

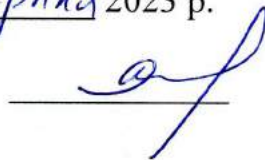
Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні теорії транснаціональних корпорацій» Одеса:ОНУ, 2023. 14 с.

Розробники: Алексєєвська Г.С., доктор філософії, старший викладач кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин ФМВПС ОНУ.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин

Протокол № 1 від "28" серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

(Сергій ЯКУБОВСЬКИЙ)
(ім'я Прізвище)

Погоджено із гарантом
ОПП

(Юлія ПІЧУГІНА)
(ім'я Прізвище)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК)
Факультету міжнародних відносин, політології та соціології

Протокол № 1 від "28" серпня 2023 р.

Голова НМК

(підпис)

(Корсунів В.В.)
(ім'я Прізвище)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від. " ____ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(_____)
(ім'я Прізвище)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від. " ____ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(_____)
(ім'я Прізвище)

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 залікових модулів – 2 змістових модулів – 2 ІНДЗ* – Аналіз впливу інвестицій ТНК на економіку однієї з країн за 2010-2021 роки	Галузь знань 29 – Міжнародні відносини (шифр і назва) Спеціальність 292 – Міжнародні економічні відносини (код і назва) Спеціалізації: - _____ (назва) Рівень вищої освіти: магістр	за вибором студента
		<i>Рік підготовки:</i>
		1-й
		<i>Семестр</i>
		1-й
		<i>Лекції</i>
		8
		<i>Практичні, семінарські</i>
		22 год.
		<i>Лабораторні</i>
		-
		<i>Самостійна робота</i>
		60 год. у т.ч. ІНДЗ*: - 30 год.
Форма підсумкового контролю: Залік		

* – за наявності

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни - вивчення теоретичних та прикладних аспектів про сучасні процеси транснаціоналізації бізнесу, розвитку транснаціональних корпорацій у глобальній економіці, специфіку прямих іноземних інвестицій, що здійснюються у різних регіонах світу інвесторами з різних країн, розробки стратегії обґрунтування та прийняття міжнародних інвестиційних рішень.

Завдання дисципліни полягає у вивченні сутності ТНК, змісту і масштабів їхньої діяльності, еволюції організаційних структур, специфіки розроблення і реалізації глобальних інвестиційних стратегій ТНК, особливостей взаємодії ТНК і національних економік.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність виявляти та розв'язувати складні задачі і проблеми, генерувати нові ідеї у сфері міжнародних економічних відносин та/або під час навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації.

СК 3. Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини

СК 4. Здатність оцінювати масштаби діяльності глобальних фірм та їхні позиції на світових ринках.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.

ПРН8. Розробляти і досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.

ПРН 9. Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

а) знати

- основні риси та структуру транснаціоналізації економічних відносин;
- структуру та ознаки ТНК;
- стан і перспективи сучасних інтеграційних процесів за участю ТНК;
- суть міжнародного бізнесу.

б) вміти

- аналізувати дію економічних законів на міжнародному рівні;
- визначати показники обсягів, динаміки, результативності та ефективності діяльності ТНК;
- проводити порівняльний аналіз щодо загроз та переваг для підприємств при виході на різні сегменти міжнародних товарних, фінансових, валютних ринків.

3.Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Сутність та фактори транснаціоналізації світового простору

Тема 1. Транснаціоналізація як складова світових глобалізаційних процесів

Теоретична та практична значимість курсу. Логіка та структура курсу. Основні напрями світових глобалізаційних процесів. Економічна глобалізація як основа світових глобалізаційних процесів. Наслідки глобалізації. Етапи розвитку транснаціоналізації світової економіки.

Тема 2. Транснаціональні корпорації у глобальній економіці

Роль транснаціональних корпорацій у виробництві, освоєнні природних ресурсів, наданні послуг, світовій торгівлі та технологічному трансфері. Критерії визначення транснаціоналізації компанії: кількісно-структурний критерій формування сутності ТНК; кількісно-результативний критерій формування сутності ТНК; управлінський критерій формування сутності ТНК; системний критерій формування сутності ТНК. Причини виникнення і розвитку ТНК. Типи і структура корпорацій в економічній діяльності міжнародного рівня.

Тема 3. Глобальний рух капіталу

Економічний зміст та основні форми глобального руху капіталу. Економічний зміст прямих іноземних інвестицій (ПІІ). Правило Вальраса. Теорії прямих іноземних інвестицій. Теорія інтерналізації та еkleктична теорія. Форми іноземних інвестицій. Прямі та портфельні інвестиції. Фактори ПІІ. Мотиви експорту та імпорту капіталу. Фактори, що визначають особливості ПІІ в сучасних умовах.

Концепція інвестиційного клімату. Принципові відмінності оцінок прямих та портфельних інвесторів. Підходи рейтингових агенцій (Standard & Poor's, Moody's, Fitch). Рейтинг економічної свободи Heritage. Рейтинг сприйняття корупції Transparency International. Комплексний рейтинг Doing Business. Особливості регіонального та галузевого розподілу ПІІ в сучасних умовах. Нові форми інвестування в сучасних умовах. Природа та зміст ризиків ПІІ. Політичні та економічні ризики ПІІ. Управління ризиками ПІІ. Діяльність спеціалізованих національних та міжнародних організацій щодо страхування ризиків. Відмінність інвестиційного клімату від інвестиційного іміджу. Ключові проблеми вітчизняного інвестиційного клімату.

Тема 4. Стратегія та управління транснаціональними корпораціями

Економічні моделі транснаціональної діяльності. Метод визначення оптимальної форми діяльності ТНК за Хіршем та Агмоном. Умови економічної доцільності організації зарубіжної діяльності для обслуговування внутрішнього ринку чи ринків третіх країн за Хіршем. Модель вибору форми обслуговування внутрішнього ринку. Динамічні аспекти проблеми вибору оптимальної форми закордонної діяльності за Баклі та Кессоном. Глобальний підхід до джерел сировини. Транснаціональне розміщення виробництва. Транснаціональний маркетинг та глобальна експортна політика ТНК.

Регулювання діяльності ТНК. Національне регулятивне середовище ТНК. Міжнародне регулювання діяльності ТНК. Суть глобальної стратегії ТНК. Глобальна, галузева та регіональна конкурентоздатність ТНК. Структура управління ТНК. Стратегічне управління в ТНК. Глобальний характер основних функцій управління в ТНК. Економічний механізм діяльності ТНК. Трансфертні ціни та їх економічні функції. Податкові умови діяльності ТНК. Транснаціональні корпорації як проблема міжнародної економіки та політики. Діяльність ООН та міжнародних організацій стосовно ТНК.

Тема 5. Фінанси транснаціональних корпорацій

Основні форми залучення капіталу до ТНК. Теорія Модільяні-Міллера : проблема корпорації з погляду рівноваги на фінансовому ринку. Основні постулати теорії Модільяні-Міллера. Визначення вартості компанії. Основні джерела та структура фінансування ТНК. Міжнародне залучення портфельних інвестицій. Залучення акціонерного капіталу ТНК. Участь ТНК у приватизації. Основні форми залучення кредитів для ТНК. Особливості фінансового

менеджменту в ТНК. Методи управління фінансовими потоками в ТНК. Міжнародний контролінг та аудит в ТНК.

Тема 6. Транснаціональні альянси

Інвестиційні та неінвестиційні форми транснаціоналізації. Переваги та області використання неінвестиційних форм транснаціоналізації. Суть та основні форми транснаціональних альянсів. Міжнародні ліцензійні угоди як форма транснаціональних альянсів. Економічний зміст ліцензування. Ціна ліцензії, фактори її визначення та границі. Ризики та управління ліцензійними угодами. Міжнародний франчайзинг, його зміст та управління. Транснаціональні консорціуми. Міжнародні контракти на управління. Міжнародні інвестиційні контракти "під ключ".

Тема 7. Угоди зі злиття і поглинання як основні способи капіталовкладень ТНК

Сутність та види процесів злиття та поглинання. Розвиток зарубіжної експансії ТНК через злиття та поглинання. Основні мотиви злиття та поглинання. Особливості галузевої та регіональної структури цих процесів та основні фактори, що впливають на них.

Змістовий модуль 2. Вплив діяльності ТНК на соціально-економічний розвиток країн

Тема 8. Транснаціоналізація у сфері фінансових послуг

Тенденції транснаціоналізації фінансів. Транснаціональні банки та їх функції. Структура транснаціонального банку. Транснаціональні фінансові групи. Функції транснаціональних фінансових інститутів в глобальній фінансовій системі. Глобальні фінансові центри та їх функції. Офшорні фінансові центри та їх роль в глобальній економіці. Значення офшорних фінансових центрів у фінансовій діяльності ТНК.

Тема 9. Економічні результати діяльності транснаціональних корпорацій

Економічні результати діяльності ТНК для країн-експортерів та імпортерів капіталу. Макро та мікроекономічні ефекти ПІІ. Проблеми, що суперечать інтересам приймаючих країн. Greenwash. Потреба в залученні іноземних інвестицій до трансформаційних економік. Особливості інвестиційного середовища у трансформаційних економіках. Особливості регулювання діяльності ТНК в трансформаційних економіках. Регулятивне середовище іноземних інвестицій в Україні. Досвід та проблеми діяльності ТНК в економіці України.

Тема 10. Вплив діяльності ТНК на економічний розвиток країн

Особливості впливу діяльності іноземних філій транснаціональних корпорацій на міжнародну конкурентоздатність національних економік країн-реципієнтів ПІІ та держав-експортерів закордонних інвестицій.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	у тому числі			
л		п/с	лаб	ср	
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Сутність та фактори транснаціоналізації світового простору					
Тема 1. Транснаціоналізація як складова світових глобалізаційних процесів	4		2		2
Тема 2. Транснаціональні корпорації у глобальній економіці	6	2	2		2
Тема 3. Глобальний рух капіталу	4		2		2
Тема 4 Стратегія та управління транснаціональними корпораціями	8	2	2		4
Тема 5. Фінанси транснаціональних корпорацій	8	2	2		2
Тема 6. Транснаціональні альянси	6		2		4
Тема 7. Угоди зі злиття і поглинання як основні способи капіталовкладень ТНК	6		2		4
Разом за змістовим модулем 1	40	6	14		20
Змістовий модуль 2. Вплив діяльності ТНК на соціально-економічний розвиток країн					
Тема 8. Транснаціоналізація у сфері фінансових послуг	6	2	2		2
Тема 9. Економічні результати діяльності транснаціональних корпорацій	6		2		4
Тема 10. Вплив діяльності ТНК на економічний розвиток країн	8		4		4
Разом за змістовим модулем 2	20	2	8		10
ІНДЗ	30				30
Усього годин	90	8	22		60

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Транснаціоналізація як складова світових глобалізаційних процесів	2
2	Транснаціональні корпорації у глобальній економіці	2
3	Глобальний рух капіталу	4
4	Стратегія та управління транснаціональними корпораціями	4
5	Фінанси транснаціональних корпорацій	2
6	Транснаціональні альянси	2
7	Угоди зі злиття і поглинання як основні способи капіталовкладень ТНК	4
8	Транснаціоналізація у сфері фінансових послуг	2
9	Економічні результати діяльності транснаціональних корпорацій	4
10	Вплив діяльності ТНК на економічний розвиток країн	4
	Разом	30

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми / види завдань	Кількість годин
1	Транснаціоналізація як складова світових глобалізаційних процесів [1]	2
2	Транснаціональні корпорації у глобальній економіці[1]	2
3	Глобальний рух капіталу[1]	2
4	Стратегія та управління транснаціональними корпораціями[1]	4
5	Фінанси транснаціональних корпорацій[1]	2
6	Транснаціональні альянси [1] [2]	4
7	Угоди зі злиття і поглинання як основні способи капіталовкладень ТНК[1]	4
8	Транснаціоналізація у сфері фінансових послуг[1] [2]	2
9	Економічні результати діяльності транснаціональних корпорацій[1]	4
10	Вплив діяльності ТНК на економічний розвиток країн[1] [3]	4
	Індивідуальне навчально-дослідне завдання [3]	30
	Разом	60

До самостійної роботи відноситься:

- [1] – підготовка до лекцій, практичних занять;
- [2] – написання рефератів, есе;
- [3] – індивідуальне навчально-дослідне завдання;

Індивідуальне навчально-дослідне завдання

На основі необхідних вихідних даних, студенти самостійно (або в команді з 2-3 осіб) проводять аналіз впливу діяльності ТНК на економічний розвиток однієї із країн. У роботі на базі побудованих регресійних моделей слід оцінити наслідки від вивезення та ввозу прямих іноземних інвестицій ТНК на торговельний баланс та поточний рахунок країн, зростання ВВП та рівень золотовалютних резервів.

Виконане завдання оформляється за технічними вимогами курсової роботи, обсяг завдання – від 10 до 15 сторінок. Оцінка за завдання виставляється під час його захисту студентом, який проводиться на останньому практичному занятті або в часи консультацій викладача на кафедрі у разі порушень строків виконання.

9. Методи навчання

Обговорення проблемних питань, виконання творчих завдань, виконання самостійних завдань, конспектування, виконання і захист ІНДЗ.

10.Форми контролю і методи оцінювання

Поточне оцінювання усних відповідей та письмових завдань; оцінювання завдань, що виносяться на самостійне опрацювання, оцінювання презентації.

Підсумковий контроль: залік.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Відмінно (90-100). Студент відповідав на практичних заняттях, здав усі практичні завдання і написав періодичні контролю в обумовлений термін. Розуміє зміст та поглядів, володіє знаннями про періоди та основні тенденції транснаціоналізації економіки та функціонування ТНК.

Добре (75-89). Студент відповідав на практичних заняттях, здав більшу частину практичних завдань. Розуміє зміст та еволюційний розвиток теоретичних концепцій та поглядів, володіє знаннями про діяльність ТНК.

Задовільно (60-74). Студент здав окремі практичні завдання. Розуміє зміст та сутність транснаціоналізаційних процесів в економіці та вплив діяльності ТНК на соціально-економічний розвиток країн.

Незадовільно з можливістю повторного складання (35-59). Студент володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно; під час відповіді допускаються суттєві помилки, індивідуальне завдання виконано фрагментарно.

Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни (0-34). Студент не володіє навчальним матеріалом та виконує лише елементи практичного завдання.

11. Питання для підсумкового контролю

1. Охарактеризуйте основні рушійні сили процесу глобалізації світової економіки.
2. Охарактеризуйте основні наслідки глобалізаційних процесів
3. Назвіть етапи розвитку транснаціоналізації світової економіки
4. Дайте характеристику значенню діяльності ТНК у світовій економіці
5. Назвіть основні критерії визначення транснаціоналізації компанії
6. Охарактеризуйте основні положення теорії фірми Хаймера й "захисного" інвестування.
7. Охарактеризуйте основні положення теорії інтерналізації й привласнення.
8. Охарактеризуйте основні положення "податкової" теорії діяльності ТНК.
9. Охарактеризуйте основні положення теорії міжнародної конкурентоспроможності галузі.
10. Охарактеризуйте принципи побудови еkleктичної парадигми міжнародного виробництва
11. Дайте характеристику сучасним формам глобального руху капіталу
12. Назвіть основні постулати правила Вальраса
13. Які основні види інвестицій виділяють сьогодні економісти?
14. Охарактеризуйте мотиви експорту та імпорту капіталу
15. Назвіть основні положення концепції інвестиційного клімату.
16. Назвіть основні рейтинги які визначають інвестиційну привабливість країни.
17. Охарактеризуйте основні ризики ПІІ
18. Назвіть ключові проблеми вітчизняного інвестиційного клімату.
19. Охарактеризуйте метод визначення оптимальної форми діяльності ТНК за Хіршем та Агмоном.
20. Дайте визначення проблеми вибору оптимальної форми закордонної діяльності за Баклі та Кессоном
21. Національне регулятивне середовище ТНК.
22. Міжнародне регулювання діяльності ТНК
23. Охарактеризуйте основні постулати теорії Модельяні-Міллера.
24. Оцініть основні стратегії, що використовуються ТНК у ПІІ
25. Проаналізуйте галузеву й регіональну структуру ПІІ.
26. На які країни й чому доводиться найбільший обсяг вивезених і завезених інвестицій?
27. Опишіть значимість використання проектного фінансування в діяльності ТНК.
28. Суть та основні форми транснаціональних альянсів.
29. Охарактеризуйте економічний зміст ліцензування.
30. Дайте визначення що таке міжнародний франчайзинг, його зміст та управління.
31. Охарактеризуйте транснаціональні консорціуми.
32. Назвіть основні характеристики міжнародних інвестиційних контрактів "під ключ".
33. У яких галузях спостерігається максимальна кількість злиттів і поглинань?
34. Охарактеризуйте основні процеси траснаціоналізації у фінансовій сфері

35. Дайте оцінку економічним результатам діяльності ТНК для країн-експортерів капіталу

36. Дайте оцінку економічним результатам діяльності ТНК для країн-імпортерів капіталу.

37. Дайте оцінку перспективам та проблеми діяльності ТНК в економіці України.

38. Установить взаємозв'язок між зміною валютного курсу й рухом прямих і портфельних інвестицій.

39. Оцініть вплив закордонних інвестицій на платіжний баланс країни.

40. Охарактеризуйте вплив діяльності філій ТНК на економічний розвиток країн СНД.

41. Охарактеризуйте вплив діяльності філій ТНК на економічний розвиток країн ЄС.

42. Охарактеризуйте вплив діяльності філій ТНК на економічний розвиток країн Америки.

43. Охарактеризуйте вплив діяльності філій ТНК на економічний розвиток країн Азії.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль							ІНДЗ	Контроль на робота	Сума балів
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4-T7	T8	T9	T10	25	20	100
5	5	5	20	5	5	10			

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
85-89	B	
75-84	C	
70-74	D	
60-69	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні теорії транснаціональних корпорацій», рекомендована література до курсу та методичні вказівки розміщено у гугл класі за посиланням: <https://classroom.google.com/c/NDkwMTg5MjgyOTAw?cjc=b3zunfp>

14. Рекомендована література

Основна

1. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник; канд. екон. наук, Т. А. Родіонова; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. - Одеса : ОНУ, 2018. - 172 с.
2. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник; за ред. д-ра екон. наук, прф. С. О. Якубовського, канд. екон. наук, доц. Ю. О. Ніколаєва ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. - Одеса : ОНУ, 2015. - 304 с.
3. Якубовський С.О., Козак Ю.Г., Савчук О.В., Транснаціональні корпорації: особливості інвестиційної діяльності: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2012.
4. United Nations Conference on Trade and Development. World Investment Report 2015-2022
5. Рогач О.І. Транснаціональні корпорації: підручник / О.І. Рогач. – К. Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 400 с.
6. Міжнародні економічні відносини: підручник / За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 602 с.
7. Світова економіка : підручник / За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 349 с.

Додаткова

1. Yakubovskiy S. O., Sydorova Z. A. Development Prospects of London as the World's Financial Center in the Conditions of Brexit. *Baltic Journal of Economic Studies*. – 2017. – Vol. 3, № 5.
2. Yakubovskiy S., Alekseevska H., Tsevukh Y. Impact of the European Central Bank Monetary Policy on the Financial Indicators of the Eastern European Countries. *Journal Global Policy and Governance*. 2020 ISSN online 2194-7740 / ISSN print 2194-7759. DOI 10.14666/2194-7759-9-1-003. Accessed: <http://transitionacademiapress.org/jgpg/article/view/296>
3. Alekseevska H., Yakubovskiy S., Podgorna I. The role of infocommunication technologies in the Dot.com bubble and in the implementation of unconventional monetary policy. *Problems of Infocommunications Science and Technology*. IEEE International Conference. Kharkiv.Ukraine. 5-7 жовтня. 2021.
4. Варналій З.С., Сизоненко В.О. Основи підприємницької діяльності: Підручник / З.С. Варналій, В.О. Сизоненко. – К.: Знання України, 2017. – 404 с.
5. Герасимчук З.В., Горбач Л.М. Міжнародні економічні відносини: Навчальний посібник. – Луцьк: Надстир'я, 2016. – 328 с.
6. Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. посіб. – К.: Знання-Прес, 2017. – 406 с.

7. Рогач О.І., Шемет Т.С., Циганов С.А. Основи міжнародних фінансів: підручник. – К. Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 496 с.
8. Gonchar O., Alekseiivska N. Singapore's Economic Development in the 21st Century. *Market infrastructure*. Vol 62, P. 8–16 DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastructure66-2>
9. Алексеєвська Г.С., Павлов С.В., Порівняльний аналіз формування платіжних балансів Бельгії та Нідерландів 2016-2020р. *соціально-економічний та політичний розвиток в умовах європейської інтеграції*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції ОНУ ім. Мечникова. Одеса. 2021. С.45-47
10. Алексеєвська Г., Попова Н. Аналіз змін платіжного балансу України в умовах євроінтеграції. *Trends in the scientific development*. II International Scientific and Practical Conference. Vancouver, Canada. 2021. P.60-63
11. Алексеєвська Г. С., Філак В. Ю., Особливості формування Платіжного балансу Естонії у 2016–2020 роках. *Economic Trends: New Opportunities And Threats*. International Scientific Conference, Le Mans, France 2021. С 17-22 DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-158-9-5>

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Міжнародний валютний фонд : веб. сайт. URL: www.imf.org
2. Комісія ООН з торгівлі та розвитку: веб. сайт. URL: www.unctad.org/Templates/Page.asp?intItemID=3198&lang=1
3. Центральне розвідувальне управління США: веб. сайт. URL: www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/ .
4. Азійський банк розвитку: веб. сайт. URL: www.adb.org/Countries
5. Державний комітет статистики України: веб. сайт. URL: www.ukrstat.gov.ua
6. Standard & Poor's: веб. сайт. URL: <https://www.spglobal.com/ratings/en/>
7. Moody's: веб. сайт. URL: <https://www.moody.com/>
8. Fitch: веб. сайт. URL: <https://www.fitchratings.com/>
9. Рейтинг економічної свободи Heritage: веб. сайт. URL: <https://www.heritage.org/index/>
10. Рейтинг сприйняття корупції Transparency International: веб. сайт. URL: <https://www.transparency.org/en/cpi/2022>
11. Комплексний рейтинг Doing Business: веб. сайт. URL: <https://archive.doingbusiness.org/ru/rankings>
12. Global 500 – Fortune: веб. сайт. URL: <https://fortune.com/ranking/global500/>